

Činnost logopedických pracovišť v roce 2003

Výchozím zdrojem dat pro tuto aktuální informaci je Roční výkaz o činnosti logopedických pracovišť A (MZ) 1-01, který byl zahrnut do Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví na rok 2003. Výkaz vyplňovala všechna logopedická pracoviště včetně ambulantních částí nemocnic, bez ohledu na jejich zřizovatele.

Personální zabezpečení na logopedických pracovištích v ČR

První tabulka ukazuje personální zabezpečení na 283 logopedických pracovištích. Z uvedených čísel je zřejmé, že v roce 2003 došlo ke zvýšení fyzického počtu lékařů a jejich pracovních úvazků; v kategorii SZP nastal pokles jak fyzického stavu personálu, tak i pracovních úvazků. Na jedno logopedické pracoviště připadala v průměru 1,1 lékaře.

Pracovníci		2002	2003
Kliničtí logopedi	fyzické osoby	327	367
	přepočt. počet (úvazek) + smluvní pracovníci	294,63	322,47
SZP	fyzické osoby	21	11
	přepočt. počet (úvazek) + smluvní pracovníci	16,33	8,22
Počet lékařských úvazků na 1 pracoviště		1,1	1,1

Léčení pacientů pro vybranou poruchu (vadu)

Další tabulka uvádí počty léčených pacientů pro vybranou poruchu (vadu). Jde o pacienty z kartotéky klinického logopeda, kteří jsou u něho léčeni pro nějakou poruchu (vadu) a byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok pro vybranou poruchu (vadu) pozváni. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud má více poruch (vad). Z celkového počtu pacientů léčených na logopedických pracovištích v roce 2003 (148 589) bylo 94 % do věku 18 let a pouze 6 % připadalo na dospělou populaci.

Druh poruchy nebo vady		2002		2003	
		0 -17 let	18 let a více	0 -17 let	18 let a více
Poruchy sluchu		1 284	185	1 384	177
z toho	nedoslýchavost	838	91	842	93
	zbytky sluchu	291	55	350	48
	neslyšící	141	39	176	38
Poruchy vývoje řeči		33 440	270	35 219	131
z toho	opožděný vývoj řeči	21 095	46	21 638	57
	dysfazie	12 099	224	13 190	73
Poruchy mluvních funkcí		74 242	1 717	76 453	1 743
z toho	dyslalie	70 041	1 421	71 878	1 159
	rhinolalie	1 321	60	1 715	84
	tumultus	2 101	239	2 155	394
Poruchy poznávacích funkcí		3 285	103	3 154	62
z toho	dyslexie	3 077	99	2 889	57
Poruchy mluvní komunikace		9 529	943	9 311	893
z toho	balbuties	8 454	914	8 306	864
	mutismus	936	22	910	24
Poruchy řeči provázející onemocnění		13 840	4 636	13 663	5 550
z toho	LMD - lehká mozková dysfunkce	8 492	68	8 268	129
	DMO - dětská mozková obrna	1 724	125	1 594	120
	afasie	426	4 158	623	5 078
	palatolalie	822	38	889	20
	oligofrenie	2 021	217	2 066	214
Poruchy hlasu		699	162	634	215

Jak vyplývá z výše uvedené tabulky, pacienti ve věku 0 - 17 let byli léčeni převážně pro poruchy mluvních funkcí (54,5 %) a v přepočtu na 1 000 osob příslušného věku to bylo 39 pacientů. Následovali pacienti s poruchou vývoje řeči 25,2 % (18 pacientů na 1 000 osob) a pacienti s poruchou řeči provázející onemocnění 9,8 % (7 pacientů na stejný počet obyvatel).

Dospělí pacienti byli léčeni převážně pro poruchu řeči vzniklou v důsledku jiného onemocnění (63,2 %), následovali pacienti s poruchou mluvních funkcí (19,9 %) a s poruchou mluvní komunikace bylo léčeno 10,2 % pacientů.

Následující tabulka uvádí počty konzultací a počty léčených pacientů na logopedických pracovištích v ČR v letech 2002 a 2003.

Počty konzultací a počty léčených pacientů		2002	2003
Počet konzultací	celkem	782 808	835 519
	na 1000 obyvatel	76,7	81,9
	na 1 úvazek lékaře	2 657	2 591
	na 1 léčeného pacienta	6,8	7,0
Počet léčených pacientů na 1000 obyvatel		11,3	11,7
Počet léčených pacientů na 1 úvazek logopeda		392	372
Počet léčených pacientů celkem		115 410	119 837
z toho	počet vstupních vyšetření	46 244	48 169
	počet pacientů s ukončenou léčbou	27 472	30 284

Konzultace (návštěvy) u klinického logopeda

Logopedická pracoviště v roce 2003 poskytla 835 519 konzultací, tj. o 52 711 konzultací více než v roce 2002. V průměru připadalo na jedno pracoviště 2 952 konzultací. Stejně jako v minulém roce vykazoval nejvíce konzultací na 1 klinického logopeda kraj Jihomoravský (4 389). Naopak nejmenší počet konzultací byl zaznamenán v Hl. m. Praze (1 854). Republikový průměr činil 2 591 konzultací na 1 klinického logopeda.

Co se týče počtu konzultací u klinického logopeda přepočtených na 1 000 obyvatel, zvýšil se republikový průměr proti roku 2002 o 6 %. Z hlediska regionálního srovnání dosáhl prvenství v počtu konzultací na 1 000 obyvatel rovněž Jihomoravský kraj (150), další v pořadí byl kraj Olomoucký se 105 konzultacemi na stejný počet obyvatel. Oproti tomu kraj Liberecký měl pouze 42 konzultace na 1 000 obyvatel.

Léčené osoby u klinického logopeda

U klinického logopeda bylo v roce 2003 léčeno celkem o 4 427 osob více než v roce 2002 (+4 %). Celkem bylo v předchozím roce léčeno 119 837 pacientů, z nich bylo 40 % nově zařazeno do evidence (vstupní vyšetření) a 25 % tvořili pacienti, u kterých byla za sledované období ukončena léčba. Sem byli započítáni i pacienti, kteří ze své vůle přestali navštěvovat klinického logopeda.

V průměru na 1 klinického logopeda připadlo v roce 2003 o 20 léčených osob méně než v roce 2002.

Vypracovala: Barbara Dadiková